

ROBERT BALLARD (PARIJS)
AAN CONSTANTIJN HUYGENS (DEN HAAG)
15 FEBRUARI 1647
4546

Antwoord op een verloren gegane brief van Huygens van begin februari 1647, als reactie op een proefvel van de *Pathodia*.

Samenvatting: Ballard is verheugd dat Huygens tevreden is met de eerste proef. Hij stelt voor dat Huygens niet de gehele oplage betaalt maar slechts het deel dat voor hem is. Hij wil wel drukproeven opsturen van het gehele werk, maar vreest dat daar vertraging uit voortkomt. Hij wacht ook nog op een titel en opdracht voor de *Pathodia*.

Verzonden samen met Goberts brief aan Huygens van 15 februari 1647 (4547). Huygens' antwoord is niet bewaard gebleven. Ballard antwoordde daarop op 7 maart 1647 (4562).

Primaire bron: Leiden, Univ. Bibl., Cod. Hug. 37: brief (dubbelvel, 20x16cm, ac | d; autograaf).

Vroegere uitgaven: Jonckbloet 1882, [Ballard] nr. 1, p. XXXIV: volledig.

— Worp 4, nr. 4546, p. 389: volledig.

— Guillo 2003, Vol. I, pp. 36-37: volledig.

Titel: *Pathodia*.

Glossarium: musique (muziek).

Transcriptie

À Monsieur

À Monsieur Huggens de Zulichem, Secréttaire de Monseigneur le Prince et de Messieurs des Etats de Hollande,

à La Haye.

Monsieur,

Je n'ay pas peu de satisfaction que ce premier coup d'essay vous ayt pleu. J'espère que le reste ne vous donnera pas moins de contentement, puisqu'il sera avec plus d'ordre et moins de faute, et dis plus, puisqu'il est besoin qu'il n'y en ayt point du tout l'*errata* à la fin d'un livre, n'estant bon que pour la lecture et non pour la musique. C'est à quoy je m'engage et promets de faire plustost deux fois l'ouvrage que vous n'en ayez la satisfaction entière.

Quand au mémoire que me mandez de tout vostre impression, comme il est grand, si vous trouviez bon de m'en faire donner un de ce que vous avez. Le reste vous seroit envoyé pour voir ce que vous agréeriez, et suivant vostre choix vous le mettré entre les mains. Que si pourtant vous le voulez entier, je ne manqueray au premier voyage de le faire | c | exactement.

Vous me marquez que vous seriez bien ayse de voir une espreuve de tout vostre ouvrage. J'en feray comme vous voudrez, et n'en appréhende que la longueur, estant obligé d'attendre vostre reponse pour faire tirer, comme j'ay attendu pour la première feuille et attends journellement tant pour le tiltre que pour l'épître dédicatoire, comme essentielle à vostre livre.

Voilà, ce me semble ce que je puis vous escrire sur ce sujet, et ne reste qu'à vous assurer que je ne fus jamais si heureux que lorsque ma profession vous a esté utile, puisqu'elle m'acquist auprès de vous la qualité que j'ay tant souhaitté, qui est de vous estre toute ma vie,

Monsieur,

vostre très-humble et obéissant serviteur
Ballard.

De Paris, ce 15e Febvrier 1647.

Vertaling

Aan de heer Huygens van Zuilichem, secretaris van de prins en de heren Staten van Holland,

te Den Haag.

Mijnheer,

Het doet mij veel genoegen dat de eerste ¹proef u is bevallen. Ik verwacht dat u over de rest niet minder tevreden zult zijn, aangezien die met een betere indeling zal zijn en met minder fouten, en ik zeg ‘beter’, aangezien het van belang is dat er geen errata aan het einde van een boek zijn, aangezien dat slechts goed is voor leesboeken maar niet voor muziek. Daarvoor zet ik mij in en ik beloof het werk liever twee keer te doen dan dat u niet geheel tevreden ermee bent.

Wat betreft de ²rekening die u mij vraagt over de gehele oplage: omdat het om een groot bedrag gaat, [wil ik u vragen] of u het goed vindt mij er een te laten geven over het gedeelte dat u heeft. De rest zou u kunnen worden toegestuurd om te zien wat u schikt en volgens uw keuze zult u het ter hand nemen. Wanneer u toch het geheel wilt, zal ik niet nalaten met de eerste post dat in orde te maken.

U laat mij weten dat u graag een proef wilt zien van uw gehele werk. Ik zal het doen zoals u dat wenst, maar vrees alleen voor de tijd, aangezien ik moet wachten op uw antwoord om te kunnen drukken, zoals ik ook heb gewacht met het eerste blad en nog dagelijks zowel op de titel als op de opdracht wacht, die zo belangrijk zijn in uw boek.

Ziedaar, dat is wat het me lijkt dat ik u over dit onderwerp kan schrijven en er blijft verder niets over dan u te verzekeren, dat ik gelukkiger ben dan ooit, nu mijn beroep u ten dienste kan zijn, aangezien dat mij jegens u de hoedanigheid verleent die ik wens, namelijk te zijn heel mijn leven,

mijnheer,

uw nederige en toegewijde dienaar
[Robert] Ballard.

Parijs, 15 februari 1647.

1. Deze zin lijkt erop te wijzen dat Ballard reageert op een reactie van Huygens op het zenden van een drukproef van het eerste vel, bijvoorbeeld in de eerste dagen van februari 1647 verstuurd. Ballard moet dan zijn proef half januari hebben verstuurd, wellicht op 12 januari 1647, tegelijk met Mersennes brief van die dag (OC 1, nr. 27, pp. 59-60; Worp 4, nr. 4518, p. 373; Waard 15, nr. 1585, pp. 42-45).

2. Deze zin lijkt erop te wijzen dat Huygens voor de hele oplage wilde betalen, maar dat Ballard dat te ver vond gaan en alleen betaling wilde voor de exemplaren die hij Huygens in zijn bezit zou krijgen. Het geheel wekt de indruk dat Ballard na het drukken van elk vel aan Huygens zijn portie zond.